

O'ZMU XABARLARI

ВЕСТНИК НУУЗ

АСТА NUUZ

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY
UNIVERSITETI ILMIY JURNALI

JURNAL
1997 YILDAN
CHIQA
BOSHLAGAN

2023
1/2

Ijtimoiy-
gumanitar
fanlar turkumi

Bosh muharrir:

MADJIDOV I.U. – t.f.d., professor.

Bosh muharrir o'rinbosari:

ERGASHOV Y.S. – f-m.f.d., professor.

Tahrir hay'ati:

Sagdullayev A.S. – t.f.d., akademik.

Ashirov A.A. – t.f.d., prof.

Baliyeva R. – t.f.d., prof.

Malikov A.M. – t.f.d., prof.

Yusupova D.Y. – t.f.d., prof.

Murtazayeva R.H. – t.f.d., prof.

Mo'minov A.G. – s.f.d., prof.

Nishonova O.J. – f.f.d., prof.

Abdulayeva N.B. – f.f.d., prof.

Madayeva Sh.O. – f.f.d., prof.

Tuychiyev B.T. – f.f.d., prof.

Utamuradov A. – f.f.n., prof.

Muxammedova D.G. – psix.f.d., prof.

Boltaboyev H. – fil.f.d., prof.

Rahmonov N.A. – fil.f.d., prof.

Shirinova R.X. – fil.f.d., prof.

Siddiqova I.A. – fil.f.d., prof.

Sa'dullayeva N.A. – fil.f.d., dots.

Arustamyan Y.Y. – fil.f.d., dots.

Pardayev Z.A. – fil.f.f.d., PhD.

Mas'ul kotib: **PARDAYEV Z.A.**

TOSHKENT – 2023

MUNDARIJA

Tarix

Atamuratova D. O‘zbekiston tarixida yoshlarning ijtimoiy-siyosiy faoliyati va ishtiroki masalalari	4
Jo‘raboyev N. Milliy matbuotimiz tarixidan ikki “Uchqun” haqida.....	7
Qosimov A. Mustaqillik yillari O‘zbekistonda chorvachilik mahsulotlarining samaradorligi: natijalar va muammolar	10
Muxamadiyeva L. Turkistonda sovet hokimiyatining mustahkamlanishida harbiy-davriy nashrlarning o‘rni (“Красный фронт” gazetasi misolida)	12
Rezvonova A. Buxoroning Abdullaxon davri madrasalari tarixiga doir ba’zi mulohazalar	15
To‘lanboyev Sh. G‘ulom Zafariy – milliy jadid teatri asoschilaridan biri	18
Turg‘unova X. Angela Merkelning Yevropa muhojirlariga bergan yordami	21
Tursunboyeva M. Turkistondagi tabiiy ofatlarning mustamlaka davrida o‘rganilishi tarixi (1870-1917 yillar).....	24
O‘rinova B. Davlat va jamiyat taraqqiyotida matbuotning roli	26
Usarov U. XIX asrning ikkinchi yarmi-XX asr boshlarida Samarqand viloyati qishloq xo‘jaligi tarixi manbashunosligiga doir ba’zi mulohazalar	29
Xalmuratov B. Mustaqillik yillarida O‘zbekistonda amalga oshirilgan etnoekologik tadqiqotlar tahlili	32
Falsafa. Pedagogika. Psixologiya. Metodika. Sotsiologiya. Siyosiy fanlar. Islomshunoslik	
Abdullayev A. Fuqarolik jamiyatining XVIII-XX asrlardagi shakllanish bosqichlari	34
Abdullayeva D. Ona va o‘smir farzandning o‘zaro munosabat xususiyatlari	37
Абдуллаханова Г., Алиматова Н. Особенности суфийской философии Ахмада Яссави	41
Абдурахманова Р. Оценка эффективности когнитивно-поведенческого подхода в преодолении тревожности в юношеском возрасте.....	44
Abdusamatov X. Migrant va migrant bo‘lmagan oilalarda hissiy munosabatlar tahlili	47
Azizova M. Globallashuv davrida yoshlarimizni ma’naviy tahdidlardan asrash masalalari	51
Akbarova L. O‘zbekistonda iqtisodiyotni raqamlashtirishning istiqbollari. Muammolar va yechimlar	54
Alimova Sh. O‘zbekistonda inklyuziv ta’limni takomillashtirish mexanizmi	57
Allayarova N. Gender tenglik tafakkurini rivojlantirishning pedagogik va psixologik mohiyatli jihatlari.....	61
Arziyev S. Pedagogikada golografik texnologiyalar	64
Akhmedova N. Preparing students for professional activity and pedagogical characteristics of formation of spiritual and moral culture	67
Ashurmatov M. Mudofaa va xavfsizlikni ta’minlashda harbiy xizmatchilar barqaror psixologik holatining ahamiyat.....	70
Babayev T. Siyosiy kommunikatsiya va jamiyat barqarorligi	73
Baltamuratova A. Bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchisi ijodiy faoliyatining mazmuni va tuzilishi	76
Bekmurodova H. O‘smirlarda shaxsiy qarori asosida tanlangan kasblarida barqarorlik va chidamliligini shakllantirish...78	
Boboshev Z. Oliy ta’lim muassasalarida futbol mashg‘ulotlari samaradorligini oshirish va talaba-futbolchilarning jismoniy hamda funksional holatini rivojlantirishning pedagogik tahlili	82
Boltaev A., Yusupov R. O‘rta maktab yoshidagi o‘quvchilarining chaqqonlik jismoniy sifatini rivojlantirishda maxsus mashqlardan foydalanish	86
G‘aybullayeva L. Jamiyada yoshlar siyosiy faolligini oshirishda mahalla institutining falsafiy mohiyati.....	90
Dadasheva A. Yangi O‘zbekistonda olib borilayotgan islohotlar sarhisobi – maqsad va vazifalari	93
Djavotova M. Rahbarlik faoliyatida axloqiy-estetik madaniyat shakllanishining nazariy-falsafiy asoslari	95
Djumabayev K. Python dasturlash tilini o‘qitishda muammoli ta’lim texnologiyasidan foydalanish.....	98
Djurayev A. Ta’lim muassasalarida yoshlar ongida yo‘l harakati xavfsizligi madaniyatini oshirishning falsafiy jihatlari 102	
Dusimbetova N. Axborot xavfsizligi kompetentligini rivojlantirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari	106
Jo‘rayev Y. Ta’lim muassasalarida avtomobil haydovchilarni tayyorlash sifatini oshirish uslubini takomillashtirish	110
Zayniddinova V. Madaniy-ommaviy tadbirlarning ma’naviy tahdidlarga qarshi kurashishdagi o‘rni	114
Inagamova N. Development of pragmatic competence of language learners through proverbs and sayings	117
Isakova M. Xotin-qizlarning ijtimoiy- iqtisodiy hayotdagi o‘rning yuksalishi	120
Kaxarova M. Raqamli targ‘ibot texnologiyalarining imkoniyatlari (AQSh misolida)	122
Kosimova K. 11-sinf va 1-bosqich talabalari uchun ingliz tilini o‘rganishda o‘qish va yozish ko‘nikmalarini rivojlantirish.....	125
Mavlonova K. Matn tuzishni o‘rgatishda “Ona tili” darsliklari beradigan imkoniyatlar tahlili	128
Mavlonova N. Fizikani o‘qitishda kompetentli yondashuv asosida integratsiyasini amalga oshirish	131
Madaminov J. “Texnika oliy ta’lim muassasalarida talabalarida muhandislik va kompyuter grafikasi bo‘yicha rivojlantirish metodlarini takomillashtirish” (Loyihalash faoliyati misolida)	135
Ma’rufov M. Tabiatning tabiiy omillari, iqlim va ob-havoning sportchilar organizimi, jismoniy va funksional holati hamda sport mashg‘ulotlari samaradorligiga ta’siri.....	138
Mirzakulov A. Funksional ko‘pkurash (Krossfit) vosita va usullari orqali IIV akademiyasi kursantlarini jismoniy va jangovar tayyorgarligi samaradorligini oshirish	141
Mirzaqulov I. Kurash mashg‘ulotlarida shug‘ullanuvchilarning mushaklar kuchlarini rivojlantirishga qaratilgan pedagogik yondashuv	144
Mullaboyeva N. Maktabgacha ta’lim yoshidagi bolalar rivojlanishida kuzatiladigan nuqsonlar haqida xorij psixologlarining qarashlari.....	147
Мустафоева Н. Виды официальных документов и их использование в обучении иностранным языкам (классификация юридических документов)	151
Muxammadiyev K. Jismoniy tarbiya va sport mashg‘ulotlaridan so‘ng talabalar organizimi jismoniy va funksional holatining tiklanishda qo‘llaniladigan vositalari	154

Ne'matova S. Innovatsion ta'lim muhitida o'qituvchi kasbiy kompetentligining ayrim jihatlari	157
Nuritdinova N. The intercultural dimension of french teaching	160
Nuritdinova Sh. Kichik o'smirlarni o'quvchilik belbog'larga attestatsiyalashga tayyorlash jarayonini individuallashtirish	162
Nurmatov A., Nurmatov A. XX asrning 80-yillarida O'zbekiston iqtisodiyoti holati, muammolari va uning aholi turmush darajasiga ta'siri	165
Nurmetova M. Xalqaro nizolarni hal qilishda siyosiy mediatsiyaning samaradorligi (Eron garovi inqirozi misolida).....	169
Ravshanov S. Turkiyaning xalqaro maydonda olib borgan "Yumshoq kuch" siyosati.....	173
Rasulova M. The need for understanding agentive engagement in EFL learning: a case study in Uzbekistan	176
Raxmonova Z. Talabalarda emotsional intellekt va qadriyatlar aloqadorligining ijtimoiy-psixologik jihatlari	179
Ruzibaeva N. Communication competence in language teaching	182
Sayfiyeva K. What if we teach IELTS as a compulsory subject in secondary education in Uzbekistan?	184
Sapayeva B. Interfaol metodlar yordamida "Temurbeklar maktabi" o'quvchilarida kommunikativ kompetentligini rivojlantirish.....	187
Sattorova D. Innovatsion texnologiyalarni joriy etish orqali bo'lajak o'qituvchilarning fikrlash qobiliyatini oshirish.....	190
Soatov A. Sonlarni eslab qolishda "Dominik" sistemasidan foydalanishning afzalligi.....	193
Tojibaev B. Ta'lim kapitali va intellektual kapital sotsiologik dilemma sifatida	197
O'rinboyev D. O'zbekistonning mustaqil taraqqiyot strategiyasi – zamonaviy strategemalar nazariyasining milliy darajadagi ifodasi.....	200
Urinova L. Diqqatning MDH psixologlari tomonidan o'rganilishi.....	203
Usarova D. Talabalarining ingliz tilidagi nutqiy kompetensiyasini takomillashtirish (nofilologik oliy ta'lim muassasalari talabalari misolida)	206
Hakimov O., Hosilmurodov I. Temuriylar davri qurilish madaniyati va me'morchilikdagi ulug'vorlikning o'ziga xos jihatlari	209
Xasanov D. O'rta sinf o'quvchilarining chidamlilik qobiliyatini darsdan tashqari mashg'ulotlarida rivojlantirish uslubiyati ...	212
Xasanova S. Ijtimoiy informatikani o'rganish jarayonida ta'lim muammolari	216
Husanov A. O'smir o'quvchilarni kiber hujumlardan saqlashda konstruktiv axborotlar-muhim psixologik manba	220
Choriyev U. Kurash sport turi bilan shug'ullanish jarayonida shikastlanishlarni oldini olishga yo'naltirilgan pedagogik usullarni takomillashtirish.....	222
Sharafutdinova X. Oilaviy munosabatlar destruktivitasida kognitiv – bixevioral psixoterapiya imkoniyatlari	225
Shermatova N. Ijtimoiy falsafada jamiyat hayoti va taraqqiyotining tabiiy va ijtimoiy omillari	228
Shohimardonov J. Tabiiy o'quv fanlarining integrallashtirilgan mazmuni.....	231
Yuldashev K. Ijtimoiy-siyosiy fanlarda jamoat xavfsizligi tushunchasining konseptual tahlili	234
Yunusaliyev J. Buyuk ajdodlarimiz merosi vositasida o'quvchilarda ilmiy dunyoqarashni shakllantirishning pedagogik texnologiyasi.....	238
Yarmanova Y. Jamoaviy munosabatlarda bola shaxsiy sifatlarini shakllantirish	241
Filologiya	
Айрапетян И. Идейно-художественная концепция Эльзы Триоле «Можно умереть лишь ради того, ради чего стоит жить»	244
Allamberganova P. Satira va yumor: o'ziga xoslik, muammo va yechim.....	248
Begmatova R. Lisoniy kooperatsiya tamoyilining buzilishi va uning ko'rsatkichlari	251
Boborajabov E. Internetda davlat va nodavlat sport saytlari faoliyati (O'zbekiston va Rossiya misolida).....	254
Гибральтарская О. Поэтика имени в творчестве Д.Андреева	257
Jo'rayeva S. Shukuriy asarlarida biografik talqin	260
Ismatullayeva N. Tilning madaniyatda tutgan o'rni	263
Karimova M. O'zbek – ingliz badiiy matnlarida paremiyalardan foydalanishning o'ziga xos xususiyatlari	266
Mahmudov J. Qissachilik tarixiga doir mulohazalar	269
Mahmudjonova G. Matn tasnifida TF-IDF usulini o'rganilishi va uning ahamiyati	272
Narxodjayeva X. Rasmiy muloqotda hurmat ifodalanishining lingvomadaniy aspekti.....	275
Nurutdinova M. Onlayn jurnalistikada mediametriya texnologiyalarining kaogulyativ tasnifi	278
Oqqo'zieva M. Ixtisoslashtirilgan nashrlar – tibbiy madaniyatni oshirish vositasi sifatida.....	281
Oripov A. Metamorfoza fenomeni va uning leksikografik talqini	283
Ravshanova G. Hajviy she'riy shakllarning mavzu doirasi va talqini	285
Rakhimova G. The image: lexicographic and literary conception (based on the life and activity of Amir Temur)	288
Sultanova Sh. Grammatik terminlar elektron lug'atini yaratishning lingvistik asoslari	291
Taxirova N. Frazologizmlar madaniyatning bir bo'lagidir	294
Урмонова Н. Деонтология письменного и устного перевода.....	297
Хажиева Д. Современная узбекская поэзия и фольклор (на примере работы Э.Вахидова).....	301
Yusupova G. Gender aspektining o'zbek va nemis tillaridagi ismlarda aks etishi	303